ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲနှင့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းရရှိရေး

မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦး

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) အခန်း(၁)၊ နိုင်ငံတော်အခြေခံမူများအခန်း ပုဒ်မ ၄ တွင် "နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာသည် နိုင်ငံသားများထံမှဆင်းသက်ပြီး နိုင်ငံတော်တစ်ဝန်းလုံး၌ တည်သည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၇ တွင် "နိုင်ငံတော်သည် စစ်မှန်၍ စည်းကမ်းပြည့်ဝသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ကိုယ်စားပြုဒီမိုကရေစီစနစ်ကို လက်ခံကျင့်သုံး

ဒီမိုကရေစီဆိုသော ဝေါဟာရသည် ဂရိဘာသာစကားမှ ဆင်းသက်လာပြီး ပြည်သူကအုပ်ချုပ်ခြင်းဟု ယေဘုယျအဓိပ္ပာယ်ရကြောင်း အများကသိရှိထားကြပြီးဖြစ်ပါသည်။ Democracy ဝေါဟာရကို ပြည်သူများက ရွေးကောက်တင်မြှောက်သော ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် အုပ်ချုပ်သောစနစ်၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်ဟု အဘိဓာန်တွင် အဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုထားသည်။ ဒီမိုကရေစီခေတ်ဦးကာလ အေသင်မြို့ပြနိုင်ငံများတွင် လူထုက စုဝေးတိုင်ပင်ဆုံးဖြတ်သည့် တိုက်ရိုက်ဒီမိုကရေစီစနစ်ကို ကျင့်သုံးခဲ့ကြသည်။ မျက်မှောက်ခေတ်တွင်မူ လူထုက ဆန္ဒမဲပေး ရွေးကောက်တင်မြှောက်သည့် ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် အုပ်ချုပ်သော ကိုယ်စားပြုဒီမိုကရေစီစနစ်ကို တွင်ကျယ်စွာ လက်ခံကျင့်သုံးကြလျက်ရှိသည်။

သာမန်အားဖြင့် ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံသဘောတရားများအဖြစ် တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနှင့် ဥပဒေ၏ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိခြင်း၊ လွတ်လပ်မျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများရှိခြင်း၊ နိုင်ငံရေးလွတ်လပ်ခွင့်နှင့် လွတ်လပ်စွာ ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရေးသားခွင့်ရှိခြင်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးလွတ်လပ်ခွင့်ရှိခြင်း၊ နိုင်ငံသားများ လူ့ဂုဏ်သိက္ခာနှင့်အညီ ရပ်တည်နေထိုင်ခွင့်ရှိခြင်း၊ ပြည်သူ့နီတိ လိုက်နာမှုအားကောင်းခြင်း၊ နိုင်ငံ့အရေးနှင့် ပြည်သူ့ရေးရာများတွင် အားလုံးပါဝင်ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိခြင်း၊ အများစု၏ဆန္ဒအတိုင်းဆုံးဖြတ်လိုက်နာရသကဲ့သို့ အနည်းစု၏အခွင့်အရေးကိုလည်း မျှတစွာဖော်ဆောင်ခွင့်ရှိခြင်း စသည့်အချက်များကို ယေဘုယျအားဖြင့် လက်ခံထားကြပေသည်။

မည်သို့ပင်ဆိုစေ ဒီမိုကရေစီအုပ်ချုပ်ရေးစနစ် ကျင့်သုံးနေသမျှကာလပတ်လုံး ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်ဟု မှတ်ယူရမည့် ရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်ကို မလွဲမသွေဖြတ်သန်းကြရပေမည်။ "ရွေးကောက်ပွဲများသည် ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံဖြစ်သည်..... ဒီမိုကရေစီရှင်သန်စေရေး၏ ရေသောက်မြစ်ဖြစ်သည်..... ဒီမိုကရေစီ ဖြစ်ထွန်းရေး၏ ပင်စည်ပင်မဖြစ်သည်..... " ဟုလည်း ဆိုကြပေသည်။

မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများက ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေး၍ မိမိတို့ကိုယ်စား နိုင်ငံပြုပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြမည့် ကိုယ်စားလှယ်များကို ဆန္ဒမဲပေး၍ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ကြရသည်။ ရွေးကောက်ခံရသည့် ကိုယ်စားလှယ်များက နိုင်ငံတော်၏ ဥပဒေပြုရေး၊ အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် တရားစီရင်ရေးမဏ္ဍိုင်သုံးရပ်ကို တည်ဆောက်ရင်း အပြန်အလှန်ထိန်းကျောင်းရင်းဖြင့် နိုင်ငံသားများထံမှ ဆင်းသက်လာသည့် နိုင်ငံတော်၏ အချုပ်အခြာအာဏာအရပ်ရပ်ကို နိုင်ငံသားများကိုယ်စား ကျင့်သုံးဖော်ဆောင်ကြရပေသည်။ ထို့ကြောင့် ရွေးကောက်ပွဲများသည် ဒီမိုကရေစီ၏ အခြေခံအုတ်မြစ်၊ နိုင်ငံတော်တည်ဆောက်ရေးနှင့် အမျိုးသားအကျိုးစီးပွား ဖော်ဆောင်ရေးတို့အတွက်ပင် မဏ္ဍိုင်ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရပေမည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပုဒ်မ ၃၈(က)တွင် "နိုင်ငံသားတိုင်းသည် ဥပဒေနှင့်အညီ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခွင့်နှင့် ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခံပိုင်ခွင့်ရှိသည်" ဟုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၃၈(ခ)တွင် "ရွေးကောက်တင်မြှောက်ထားသော ပြည်သူ့ကိုယ်စားလှယ်ကို သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒရှင်များက ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် ပြဋ္ဌာန်းထားချက်များနှင့်အညီ တာဝန်မှ ပြန်လည်ရုပ်သိမ်းခွင့်ရှိသည်" ဟု လည်းကောင်း ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄၅(က) ပါ "ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ တိုင်းရင်းသား မိဘနှစ်ပါးမှမွေးဖွားသူ" နှင့် ပုဒ်မ ၃၄၅ (ခ) ပါ "ဤဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အတည်ပြုပြဋ္ဌာန်းသည့်နေ့တွင် ဥပဒေအရနိုင်ငံသားဖြစ်ပြီးသူ" တို့သည် ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်၏ နိုင်ငံသားများ ဖြစ်ကြသည်ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၃၄၆ တွင် "နိုင်ငံသားဖြစ်ခြင်း၊ နိုင်ငံသားပြုခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားအဖြစ်မှ ရုပ်စဲခြင်းတို့သည် ဥပဒေဖြင့်ပြဋ္ဌာန်းသည့်အတိုင်း ဖြစ်စေရမည်" ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။

ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မဲစာရင်းလိုအပ်

ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံသားမဲဆန္ဒရှင်များ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မဲစာရင်းလိုအပ်ပါသည်။ ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မဲစာရင်းဆိုသည်မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ နိုင်ငံသားအရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်ပါဝင်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ အားလုံးပါဝင်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိသူများမပါဝင်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များက မိမိ၏မဲစာရင်းအား အလွယ်တကူသိရှိနိုင်ခြင်း၊ မဲမသမာမှုဖြစ်စေနိုင်သော အခြေအနေများမပါဝင်ခြင်းနှင့် နောင်ရွေးကောက်ပွဲအစဉ်အဆက် ဆက်လက်အသုံးပြုနိုင်သည့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲစာရင်းကို ဆိုလိုပါသည်။

> **ရွေးကောက်ပွဲတွင် မည်သည့်ရွေးကောက်ပွဲစနစ်ကို ကျင့်သုံးသည်ဖြစ်စေ နိုင်ငံသားမဲဆန္ဒရှင်များ ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရန်အတွက် ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မဲစာရင်းလိုအပ်ပါသည်။ ပြည့်စုံမှန်ကန်သော မဲစာရင်းဆိုသည်မှာ ဥပဒေနှင့်ညီညွတ်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များ၏ နိုင်ငံသားအရည်အချင်းသတ်မှတ်ချက်ပါဝင်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ အားလုံးပါဝင်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်ခြင်း၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်မရှိသူများမပါဝင်ခြင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်များက မိမိ၏မဲစာရင်းအား အလွယ်တကူသိရှိနိုင်ခြင်း၊ မဲမသမာမှုဖြစ်စေနိုင်သော အခြေအနေများမပါဝင်ခြင်းနှင့် နောင်ရွေးကောက်ပွဲ အစဉ်အဆက် ဆက်လက်အသုံးပြုနိုင်သည့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲစာရင်းကို ဆိုလို**

နိုင်ငံအသီးသီးတွင် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူအရည်အချင်း သတ်မှတ်ချက်နှင့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို စနစ်အမျိုးမျိုးဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် ပဉ္စမအကြိမ်အထိ ပြင်ဆင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ ပုဒ်မ ၆ တွင် "ရွေးကောက်ပွဲစတင်ကျင်းပသည့်နေ့တွင် အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး ဤဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် မဆန့်ကျင်သော နိုင်ငံသား၊ ဧည့်နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူ၊ သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်သူတို့သည် အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးမရွေး၊ ဘာသာမရွေး ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၇ တွင် "သာသနာ့ဝန်ထမ်း၊ ထောင်ဒဏ်ကျခံနေရသူ၊ စိတ်ပေါ့သွပ်နေသည်ဟု သက်ဆိုင်ရာဥပဒေက ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း သတ်မှတ်ခြင်းခံရသူ၊ လူမွဲအဖြစ်ဆုံးဖြတ်ကြေညာခံထားရခြင်းမှ လွတ်မြောက်ခွင့်မရသေးသူ၊ ရွေးကောက်တင်မြှောက်ခြင်းဆိုင်ရာ ဥပဒေအရ တားမြစ်ခြင်းခံရသူ၊ နိုင်ငံခြားသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံခြားသားအဖြစ် ခံယူထားသူတို့သည် ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိစေရ" ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားသည်။ ပုဒ်မ ၁၃ တွင် "လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များကို ရွေးကောက်တင်မြှောက်ရန် မဲဆန္ဒနယ်အသီးသီးအတွက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများ၏ မဲစာရင်းများကို သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများနှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲတို့က ပြုစုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ဖြည့်စွက်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်"ဟု ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။ မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများဟုဆိုရာတွင် လူဦးရေစာရင်းများကို အဓိကတာဝန်ယူဆောင်ရွက်ပေးရမည့် အဖွဲ့ဝင်များဖြစ်သော မြို့နယ်အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယမြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးတို့သည် မြို့နယ်ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲ၏ မဲစာရင်းများပြုစုခြင်း၊ ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် ဖြည့်စွက်ခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်ရာတွင် အဓိကတာဝန်ရှိသည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ ဖြစ်သည်။ ပုဒ်မ ၁၅ (က)တွင် "မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၏ မဲစာရင်းတွင် အမည်ပါဝင်သော နိုင်ငံသား၊ ဧည့်နိုင်ငံသားနှင့် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရသူတိုင်းသည် ယင်းမဲဆန္ဒနယ်တွင်သာ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည်" ဟု လည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၅ (ခ)တွင် "ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူတစ်ဦးသည် မဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၏ မဲစာရင်းမှ အခြားမဲဆန္ဒနယ်တစ်နယ်၏ မဲစာရင်းသို့ ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက်ဖြင့် အမည်ပြောင်းရွှေ့လိုလျှင် သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း သက်ဆိုင်ရာကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်" ဟုလည်းကောင်း၊ ပုဒ်မ ၁၅ (ဂ)တွင် "မဲဆန္ဒနယ်များရှိ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူမည်သူမဆို သက်ဆိုင်ရာမဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းတစ်ခုမှအပ အခြားမဲဆန္ဒနယ်၏ မဲစာရင်းများ၌ တစ်ချိန်တည်းတွင် အမည်စာရင်းပါဝင်ခြင်းမရှိစေရ" ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထားပါသည်။

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနည်းဥပဒေ ၅(က)

ဆဋ္ဌမအကြိမ်အထိ ပြင်ဆင်ထားသည့် သက်ဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနည်းဥပဒေ ၅(က) တွင် "ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများသည် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒနယ်ရှိ မဲစာရင်းပြုစုရာတွင် ကော်မရှင်ကသတ်မှတ်သော လူဦးရေစာရင်း ပုံစံဇယားနှင့်အညီ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးက ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးက ပြုစုထားသည့် လူဦးရေ (မသန်စွမ်းသူများအပါအဝင်) စာရင်းတို့ကို ရယူအခြေခံပြီး ပြုစုရမည်" ဟု လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေ ၅(ခ)တွင် "လိုအပ်ပါက လက်ရှိမဲစာရင်းကို အခြေခံရယူ၍ ပြုစုနိုင်သည်" ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ထားသည်။

နည်းဥပဒေ ၉ တွင် "ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲက မဲစာရင်းများကို ကြေညာပြီးနောက် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသူများသည် သက်ဆိုင်ရာမဲစာရင်းတွင် မိမိအမည်ပါဝင်ခြင်းရှိ၊ မရှိကို လာရောက်ကြည့်ရှုရန်တာဝန်ရှိသည်" ဟု သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။ မဲဆန္ဒရှင်များသည် မဲစာရင်းကြေညာချိန်တွင် နည်းဥပဒေ ၁၁(က) အရ "မဲစာရင်း၌ အမည်ထည့်သွင်းရန်တောင်းဆိုလွှာကို ပုံစံ(၃)ဖြင့်လည်းကောင်း၊ မဲစာရင်းပါအမည်နှင့် အခြားအချက်အလက်များအား ကန့်ကွက်ရန်ရှိပါက ကန့်ကွက်လွှာကို ပုံစံ(၄) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြင်ဆင်ရန်ရှိပါက ပြင်ဆင်လွှာကို ပုံစံ(၄-က) ဖြင့်လည်းကောင်း၊ နည်းဥပဒေ ၈ အရ မဲစာရင်းကို ထုတ်ပြန်ကြေညာပြီးသည့်နေ့မှ ၁၄ ရက်အတွင်း သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲသို့ တင်သွင်းရမည်" ဟုလည်းကောင်း သတ်မှတ်ဖော်ပြထားသည်။

အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းတို့ကို အခြေခံ

မိမိတို့နိုင်ငံ၏ မဲစာရင်းသည် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၏ လူဦးရေစာရင်းနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းတို့ကို အခြေခံ၍ ပြုစုသည့်စနစ်ဖြစ်ပါသည်။ အခြားနိုင်ငံအများစုတွင် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို Voter Registration မှတ်ပုံတင်သည့် စနစ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ကြသည်။ အချို့နိုင်ငံများတွင် Voter Registration Law မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းဥပဒေပြဋ္ဌာန်း၍လည်း ဆောင်ရွက်ကြောင်းသိရှိရသည်။ ယင်းသို့ မှတ်ပုံတင်ခြင်းဆောင်ရွက်ရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်က မဲစာရင်းမှတ်ပုံတင်သည့်ဌာန Voter Registration Centre တွင် ကိုယ်တိုင်လာရောက် မှတ်ပုံတင်ရသည့်စနစ် သို့မဟုတ် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က မဲစာရင်းမှတ်ပုံတင်ရေးအဖွဲ့များဖြင့် လိုက်လံဆောင်ရွက်ပေးသည့်စနစ် သို့မဟုတ် Immigration ဌာနမှ လူဦးရေစာရင်းများကို တိုက်ရိုက်ရယူ၍ စိစစ်ပြီးမှတ်ပုံတင်သည့်စနစ်တို့ကို ကျင့်သုံးကြောင်းသိရှိရသည်။

မဲစာရင်းကို ပြုစုသည်ဖြစ်စေ၊ မှတ်ပုံတင်သည်ဖြစ်စေ၊ မဲစာရင်းပါ မဲဆန္ဒရှင်၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်နေရန် မဖြစ်မနေလိုအပ်ပါသည်။ ဥပမာ - စာရေးသူအနေဖြင့် ခရီးသွားလျှင် နိုင်ငံသားကတ်၊ ဝန်ထမ်းကတ်၊ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်ကတ်၊ ဘဏ်ကတ် အမြဲဆောင်သွားလေ့ရှိပါသည်။ ထိုကတ်ပြားလေးခုနှင့်သက်ဆိုင်သော စာရေးသူ၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ အားလုံးသည် အမှားအယွင်းမရှိ၊ ကွဲလွဲမှုမရှိဘဲ မှန်ကန်စွာ မှတ်တမ်းတင်ထားသည့် သက်သေခံကတ်ပြားများဖြစ်ပါသည်။ ပြီးခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် စာရေးသူမဲပေးခဲ့သည့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင်လည်း ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များ ပြည့်စုံမှန်ကန်မှုရှိနေပါသည်။ ယင်းသို့အမှားအယွင်းမရှိ မှန်ကန်နေရခြင်းမှာ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးတွင် မှတ်ပုံတင်ပြီး ထုတ်ပေးထားသည့် နိုင်ငံသားကတ်ကို အခြေခံ၍ အခြားသော သက်သေခံကတ်ပြားများပါ အချက်အလက်များ မှန်ကန်ခြင်းသာဖြစ်ပါသဖြင့် နိုင်ငံသားကတ် ကိုင်ဆောင်ထားခြင်းနှင့် Registration စနစ် ကောင်းမွန်ခြင်းတို့ကြောင့်ဖြစ်ကြောင်း ယူဆမိပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို ပြုစုရာတွင်လည်းကောင်း၊ မှတ်ပုံတင်ရာတွင်လည်းကောင်း၊ မဲဆန္ဒရှင်၏ ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များကို အထောက်အထားမဲ့ နှုတ်ဖြင့်မေး၍ လက်ခံဆောင်ရွက်ခြင်းမပြုဘဲ မှန်ကန်သော ကိုယ်ရေးအချက်အလက်များပါဝင်သည့် စာရွက်စာတမ်း သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားကတ်ပြားတို့ဖြင့် စိစစ်ဆောင်ရွက်ရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

စာမျက်နှာ ၇ သို့ ❍

ယူနက်စကိုက အသိအမှတ်ပြုထားသည့် မြန်မာနိုင်ငံမှ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှစ်ခု ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို ဆွဲဆောင်လျက်ရှိ

ရန်ကုန် အောက်တိုဘာ ၂၂

ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှစ်ခုအဖြစ် ယူနက်စကိုက အသိအမှတ်ပြုထားသည့် အင်းလေးကန်နှင့် အင်းတော်ကြီးကန်တို့သည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ခရီးသွား လုပ်ငန်းကို စွဲဆောင်လျက်ရှိသည်။

သဘာဝကိုအခြေခံသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းကို ကမ္ဘာ့နိုင်ငံများအနေဖြင့် နိုင်ငံ၏ဝင်ငွေတစ်ခုအဖြစ် အပြိုင်အဆိုင် ဖော်ဆောင်ခဲ့ကြရာ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါ ကြုံတွေ့နေရသောကာလတွင်လည်း ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်ရေးနည်းလမ်းများဖြင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းမှ ဝင်ငွေအချို့ရရှိခဲ့ကြသည်။

အင်းလေးကန်နှင့် အင်းတော်ကြီးကန်သည် အာရှသာမက ကမ္ဘာကစိတ်ဝင်စားသော ခရီးသွား များလေ့လာရာ ဇီဝအဝန်းနယ်မြေများဖြစ်ပြီး ဇီဝ မျိုးစုံမျိုးကွဲများ ပေါကြွယ်ဝသော သဘာဝထိန်းသိမ်း ရေးနယ်မြေဖြစ်သည်။ အထူးသဖြင့် အင်းလေးကန် သည် အာဆီယံအမွေအနှစ်ဥယျာဉ်၊ အပြည်ပြည်ဆိုင် ရာ လူသားနှင့်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေနှင့် အင်းလေးကန် ရမ်ဆာ ရေဝပ်ဒေသလည်းဖြစ်သည်။ အင်းလေးကန် ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် သဘာဝအခြေခံ များကောင်းမွန်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာဆက်စပ် ဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းအသီးသီးတို့ ပူးပေါင်း ထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ ဒေသခံပြည်သူတို့ ဟန်ချက်ညီ ပူးပေါင်းပါဝင်ထိန်းသိမ်းမှုသည် အင်းလေးကန်ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအတွက် အထူး အရေးပါလျက်ရှိသည်။

"လူသားနဲ့ဇီဝအဝန်းနယ်မြေဆိုတာ သဘာဝ တရားနဲ့လူသားတွေ ညီညီညွတ်ညွတ်မျှမျှတတ အတူယှဉ်တွဲနေထိုင်နိုင်တဲ့ စနစ်ကိုကျင့်သုံးတဲ့ဧရိယာ ကိုဆိုလိုတာပါ။ အင်းလေးကန်ထိန်းသိမ်းဖို့ဆိုရင် သစ်တောဌာနတစ်ခုတည်းမဟုတ်ဘဲ အဲဒီဒေသမှာ နေထိုင်ကြတဲ့သူတွေသာမက နိုင်ငံသားအားလုံး ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရမှာပါ" ဟု နတ်မတောင် အမျိုးသားဥယျာဉ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဦးစိန်ထွန်းက ပြောသည်။

သဘာဝကိုအခြေခံသော ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ ကိုစွဲဆောင်လျက်ရှိသည့် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေများ မြန်မာနိုင်ငံတွင်များစွာတည်ရှိလျက်ရှိရာ ဇီဝအဝန်း နယ်မြေအဖြစ် ယူနက်စကိုမှအသိအမှတ်ပြုရန် အင်းလေးကန်နှင့် အင်းတော်ကြီးကန်အတွက် ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် အဆိုပြုလွှာတင်ခဲ့ရာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ကော်မတီ(ICC)က စစ်ဆေး၍ သုံးနှစ်အကြာတွင် ဇီဝအဝန်းနယ်မြေအဖြစ် အသိအမှတ်ပြုခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ **ညီမ်းသူ (သတင်းစဉ်)၊ ဓာတ်ပုံ - ကနူး**

❂ ကျောဖုံးမှ

ဆင်မလေးမိုမို၏ မွေးနေ့ကိတ်ခွဲသည့် ယနေ့တွင် လူဦးရေ အရေအတွက် ကန့်သတ်ထားခြင်းကြောင့် မိုမို အတွက် ၁၅ စက္ကန့်ခန့် ရှိသည့် မွေးနေ့ဆုတောင်းစကား Short Video ရိုက်ကူးပေးပို့ထားသူများ အနက်မှ ၁၀ ခုကိုရွေးချယ်ခဲ့ရာ အရွေးချယ်ခံရသူများမှာ တစ်ဦးလျှင် အဖော်နှစ်ဦးနှုန်းစီဖြင့် ပေါင်းသုံးဦးစီ မွေးနေ့ပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့ကြ သည်။ မိုမို၏မွေးနေ့ကိတ်ခွဲပြီးနောက် မွေးနေ့ပွဲတက်ရောက်ကြသူများ အနေဖြင့် အမှတ်တရဓာတ်ပုံများရိုက်ကူးကြကာ ကလေးများအတွက် အခြားပျော်ရွှင်စရာ အစီအစဉ်များကိုလည်း တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်(ရန်ကုန်) မှ ထည့်သွင်းကျင်းပပေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။

အနီးကပ်သူ့ကိုကြည့်ရှုနေ

"ကျွန်တော့်ရှေ့မှာဆိုရင် ဆင်မလေးမိုမိုကို ထိန်းလာတဲ့ဆရာ ၁၀ ဦးလောက်ရှိမယ်။ ကျွန်တော်က ၁၁ ယောက်မြောက်ပါ။ တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်(ရန်ကုန်) မှာ အရင်တုန်းကတော့ ဆင်ကိုးကောင်ရှိတယ်။ ဒီမှာက ပြကွက်အတွက် ခြံဝင်းကျဉ်းတဲ့အနေအထားကြောင့် အထီးသုံး ကောင်ကို လှော်ကားပို့ပြီး အမနှစ်ကောင်ကိုတော့ မှော်ယောကြီးကို ပို့လိုက်ပါတယ်။ မိုမို အသက် ၆၀ ကနေပြီးတော့ အခု ၆၈ နှစ်အထိ ဆင်ဦးစီးတာဝန်ယူခဲ့တာ ဒီတစ်ကြိမ်နဲ့ဆို ကျွန်တော့်အတွက် ကိုးကြိမ်ဖြစ်သွားပြီ။ ကျွန်တော်တို့အနေနဲ့ ဆင်ရုံကို နေ့စဉ်နံနက် ၇ နာရီ ရောက်ပြီဆိုတာနဲ့ မိုမိုရဲ့ ကျန်းမာရေးအတွက် ဆီး၊ ဝမ်းတွေကို စစ်ဆေးပြီးတော့မှ ကျန်းမာရေးအနေနဲ့ ဒီဥယျာဉ်ထဲမှာ တစ်ပတ်ပတ်ပြီး တော့ နာရီဝက်လောက်လမ်းလျှောက်ပေးရတယ်၊ ပြန်လာပြီဆိုတာနဲ့ ရုံထဲကရေကန်မှာ ရေချိုးပေးရတယ်၊ ရေချိုးပေးပြီးရင် မနက်စာအတွက် ဂျုံ၊ ဖွဲ၊ ထန်းလျက်နဲ့ ဆားတို့ကိုနယ်ပြီးတော့ မနက်စာကိုအချိုးစား ကျစွာကျွေးရပါတယ်။ အခြားဆင်တွေကိုလည်း ထိုနည်းတူစွာပဲ ကျွေးပါတယ်။ ပြီးရင် ဆင်မလေးမိုမိုကို တစ်နေကုန် ကျွန်တော်တို့လွှတ် ကျောင်းထားလိုက်တယ်။ ဝန်ထမ်းတွေကလည်း လူမပြတ်ဘဲနဲ့ အနီးကပ်သူ့ကိုကြည့်ရှုနေပါတယ်။ မိုမိုအတွက် နေ့စဉ်အထူးအစီအစဉ် အနေနဲ့ ငှက်ပျောသီးရှစ်ဖီးကို အပိုထပ်ဆောင်းကျွေးပါတယ်။ ဒါက နံနက်ပိုင်းအဆာပြေပဲရှိသေးတာပါ။ နောက်ပြီး တစ်နေကုန်ပြည်သူတွေ ကျွေးတဲ့အစာတွေရှိပါတယ်။ ညနေပိုင်းအတွက်ကိုတော့ မြက်အစို အလေးချိန်ပေါင် ၃၀၀ ကျွေးရပါတယ်" ဟု လက်ရှိတာဝန်ထမ်းဆောင်နေ သော ဆင်မကြီးမိုမို၏ ဆင်ဦးစီးဖြစ်သူ ဦးအောင်ဝင်းသောင်းက ပြော သည်။

မိုမို အသက် ၆၀ ပြည့်နှစ်မှစတင်၍ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်(ရန်ကုန်) မှ နှစ်စဉ်မွေးနေ့များကျင်းပပေးခဲ့ကြောင်း၊ တိရစ္ဆာန်ဥယျာဉ်(ရန်ကုန်) ၌ ဆင်မလေးမိုမိုအပါအဝင် ဆင်မလေးများဖြစ်ကြသော မျိုးမျိုး ၂၁ နှစ်၊ မလှချော ၁၆ နှစ် နှင့် မချောလေး ၁၆ နှစ်တို့ဖြင့် ပေါင်း လေးကောင်ရှိရာ ဆင်မလေးမိုမိုမှာ အနေအထိုင်သန့်ရှင်းသပ်ရပ်ပြီး အစာစားရာတွင် အခြားဆင်ငယ်များကဲ့သို့ တွေ့ရာကြုံရာမစားတတ်ဘဲ အစာရွေးကြောင်း၊ အသက် ၆၀ ပြည့်နှစ်တွင် ဖျော်ဖြေရေးလုပ်ငန်းများအား အနားယူခဲ့ပြီး မျိုးဆက်သစ်ဆင်ငယ်လေးများအား ထိန်းကျောင်းရင်းဖြင့် တိရစ္ဆာန် ဥယျာဉ်(ရန်ကုန်) ၌ ယခုအခါ အေးချမ်းစွာနေထိုင်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။ ဆင်မလေးမိုမို၏ ၆၈ နှစ်ပြည့်မွေးနေ့ပွဲအား အောက်တိုဘာ ၂၄ ရက်ထိ ဆက်လက်ကျင်းပသွားမည်ဖြစ်ရာ တိရစ္ဆာန်လေးများနှင့်အတူ ဓာတ်ပုံရိုက်ခြင်း၊ မျက်လှည့်ပြပွဲ၊ Comedy Show နှင့် ဂိမ်းပြိုင်ပွဲများ ပါဝင်မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

သတင်း- ပွင့်သစ္စာ၊ ဓာတ်ပုံ- စိုးမြင့်အောင်

❍ စာမျက်နှာ ၆ မှ

မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် လေ့လာကြည့်ရာ ယခင် ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မဲစာရင်းကို အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲတစ်ပွဲစာအတွက် တစ်ကြိမ်သာ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပြီး နောက်ထပ်အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အစမှပြန်၍ အသစ်တစ်ဖန် ပြန်လည်ပြုစုဆောင်ရွက်ခဲ့ရကြောင်း တွေ့ရှိရပါ သည်။ မည်သည့်မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းမဆို လူဦးရေ စာရင်းကို အခြေခံရပါသည်။ လူဦးရေဆိုသည်မှာ အတိုးအလျော့ဖြင့် အမြဲတမ်းပြောင်းလဲနေသည့် သဘောဖြစ်သည်။ မဲစာရင်းတွင်လည်း အမြဲတမ်း ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်နေမည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ "..... အစကောင်းမှ အနှောင်းသေချာ ....." ဆိုသကဲ့သို့ မှန်ကန်သောမဲဆန္ဒရှင်အချက်အလက် များကို ရယူ၍ စနစ်တကျဖြင့် စီမံချက်ဖြင့် တစ်ကြိမ်ဆောင်ရွက်ထားခြင်းဖြင့် လစဉ်၊ နှစ်စဉ် အတိုးအလျော့ပြောင်းလဲဖြစ်ပေါ်မှုများကို ကာလ အလိုက် ဆက်လက်စိစစ်ဆောင်ရွက်သွားခြင်းဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲအစဉ်အဆက် အသုံးပြုနိုင်သော မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော လူဦးရေစာရင်းနှင့် မဲဆန္ဒ ရှင်စာရင်းရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပြီး သင့်လျော်ကောင်းမွန် သည့် နည်းပညာအထောက်အကူဖြင့် လုပ်နည်း စနစ်များ ပြောင်းလဲဖော်ဆောင်ကျင့်သုံးရန် လိုအပ် နေပြီဖြစ်ကြောင်း မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ယူဆ မိပါသည်။ ဖြစ်နိုင်ပါက Immigration ဌာနက တာဝန်ယူ၍ စိစစ်ဆောင်ရွက်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများကို တရားဝင် ရယူပြီး ကော်မရှင်က စီမံခန့်ခွဲသော Server တစ်ခု တည်ဆောက်ပြီး Electronic Document Management System (EDMS) ဖြင့် လူဦးရေစာရင်း များကို ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ စိစစ်ခြင်းနှင့် စီမံခန့်ခွဲခြင်းကို ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲရုံးများဖြင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရန်၊ အတိုးအလျော့စာရင်းများကို ကာလအလိုက် ပုံမှန် စိစစ်ခြင်းဖြင့် ရွေးကောက်ပွဲရက်သတ်မှတ်လိုက်သည် နှင့် အသက် (၁၈) နှစ်အထက် အခြေခံမဲဆန္ဒရှင် စာရင်းတစ်စောင် မြန်ဆန်စွာရရှိနိုင်ပြီး ဆန္ဒမဲပေးပိုင် ခွင့်ရှိသူများနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့် မရှိသူများကို စိစစ်ကာ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း ဆက်လက်ပြုစုရန်နှင့် စဉ်ဆက်မပြတ် အသုံးပြုနိုင်ရန် မျှော်လင့်ထား ပါသည်။

လစဉ်လူဦးရေစာရင်း ပုံမှန်ပေးပို့တင်ပြ

မိမိတို့နိုင်ငံတွင် လူဦးရေစာရင်းဇယားများကို ပြုစုထိန်းသိမ်းဆောင်ရွက်ရသည့် ဌာနကြီးနှစ်ခု ရှိပါသည်။ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနသည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းများကို စဉ်ဆက် မပြတ် ပြုစုထိန်းသိမ်းရသည့်ဌာနဖြစ်ပါသည်။ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး သည် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ် ရေးဆိုင်ရာ နည်းဥပဒေအရ လူဦးရေအခြေပြစာရင်း အ/ပုံစံ-၁(က)၊ ပြောင်းရွှေ့ဝင်ရောက်မှုနှင့် ပြောင်းရွှေ့ ထွက်ခွာမှုစာရင်း အ/ပုံစံ-၁(ခ)၊ ရပ်ဝေးဒေသတွင် သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်သူများ စာရင်း အ/ပုံစံ- ၁(ဂ)၊ မွေးစာရင်းမှတ်ပုံတင် အ/ပုံစံ-၂၊ သေစာရင်း မှတ်ပုံတင် အ/ပုံစံ-၃၊ ဧည့်စာရင်း မှတ်ပုံတင် အ/ ပုံစံ-၄ တို့ကို မှန်ကန်စွာဖြင့်စနစ်တကျပြုစုထိန်းသိမ်း ထားရှိရန် တာဝန်ရှိပါသည်။ လစဉ်လူဦးရေစာရင်း ပြန်တမ်းများကိုလည်း အထက်အဆင့်ဌာနများသို့ ပုံမှန်ပေးပို့တင်ပြရကြောင်း သိရှိရပါသည်။

လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အား ဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးသည် ၁၉၄၉ ခုနှစ် ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံအတွင်း နေထိုင်သူများ မှတ်ပုံတင်ရေးအက်ဥပဒေအရ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေ စာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) များ ထုတ်ပေးခြင်းနှင့် မှတ်ပုံတင် စာရင်းတွင် မှတ်တမ်းထိန်းသိမ်းခြင်းများ ဆောင်ရွက် ရပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများနှင့် အိမ်ထောင်စုဝင်များ ပြောင်းရွှေ့ဝင်ရောက်လာခြင်းနှင့် ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာ ခြင်း လူဦးရေအတိုးအလျော့အခြေအနေကိုလည်း လုပ်ထုံးလုပ်နည်းပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ မှတ်ပုံတင် စာရင်းတွင် မှတ်တမ်းရေးသွင်းခြင်း ဆောင်ရွက်ရပါ သည်။ ၁၉၈၂ ခုနှစ် နိုင်ငံသားဥပဒေအရ နိုင်ငံသား စိစစ်ခြင်းနှင့် နိုင်ငံသားကတ်တစ်မျိုးမျိုး ထုတ်ပေး ခြင်းတို့ကိုလည်း ဥပဒေပါတာဝန်များအရ ဆောင်ရွက် ပေးရပါသည်။ ယင်းတာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ပေး နိုင်ရန် ကာယကံရှင်နိုင်ငံသားများလည်း နိုင်ငံသား တာဝန်နှင့်အညီ ကိုယ်တိုင် သွားရောက်လျှောက်ထား ရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

အခြေခံအကျဆုံးလိုအပ်ချက်

မဲစာရင်းအတွက် အခြေခံအကျဆုံးလိုအပ်ချက် မှာ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုအထောက်အထားနှင့် နေထိုင်မှု၊ ပြောင်းဝင်မှုနှင့် ပြောင်းထွက်မှုအထောက်အထားပင် ဖြစ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ မဲစာရင်းပြုစု ရာတွင် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ် ရေးမှူးက ပြုစုထားသည့် လူဦးရေစာရင်းနှင့် လူဝင်မှု ကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးကပြုစုထားသည့် အိမ်ထောင်စု လူဦးရေ စာရင်းတို့ကိုအခြေခံပြီး မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း သို့ကူးပြောင်းပြုစုရခြင်းဖြစ်ရာ မူလအခြေခံရသည့် လူဦးရေစာရင်းများတွင် ပြည့်စုံမှန်ကန်ပြီး နောက်ဆုံး အခြေအနေအထိ စိစစ်ထားနိုင်မှသာ မဲစာရင်းတွင် လည်း ပြည့်စုံမှန်ကန်သော အချက်အလက်များ ရရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။ မူလအခြေခံရသည့် လူဦးရေ စာရင်းများတွင် မပြည့်စုံမှုများ၊ ကွဲလွဲချက်များနှင့် လိုအပ်ချက်များရှိနေပါက မဲစာရင်းသို့ ကူးပြောင်း ပြုစုရာတွင် မလိုလားအပ်သော မှားယွင်းမှုများရှိ နေ မည်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မြို့နယ်အထွေထွေ အုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန၏ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံး နှင့် ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ် ရေးမှူးများအနေဖြင့် မိမိဌာနအဖွဲ့အစည်းက ပြုစုထိန်းသိမ်းရသည့် လူဦးရေစာရင်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ဥပဒေအရ တာဝန်ရှိနေသကဲ့သို့ တာဝန်လည်းကြီးလှပေသည်။ မဲစာရင်းအတွက် အခြေခံရသည့် လူဦးရေစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန် နေပါလျက် မဲစာရင်းတွင် မဲမသမာမှုများဖြစ်စေနိုင် သည့် ဥပဒေနှင့်မညီညွတ်သော အခြေအနေများ ရှိနေပါက မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းများပြုစုခြင်းနှင့် ပြင်ဆင် ခြင်းအတွက် တာဝန်ရှိသည့်ကော်မရှင်က တာဝန်ခံ ရပေလိမ့်မည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

■

ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲနှင့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းရရှိရေး

မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦး

(ယမန်နေ့မှအဆက်)

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို တာဝန်ယူကျင်းပပေးခဲ့သော ယခင်ကော်မရှင် လက်ထက်က ပြုစုခဲ့သည့်မဲစာရင်းတွင် မဲဆန္ဒရှင် စုစုပေါင်း ၃၈၂၇၁၄၄၇ ဦးရှိသည့်အနက် နိုင်ငံသားကတ်၊ ဧည့်နိုင်ငံသား သို့မဟုတ် နိုင်ငံသားပြုခွင့်ရ လက်မှတ် တစ်ခုခုမရှိဘဲ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်နေသူ ၄၈၆၉၄၂၇ ဦး၊ နိုင်ငံသားကတ်တစ်ခုတည်းဖြင့် မဲစာရင်းတွင် သုံးကြိမ်နှင့်အထက်ပါဝင်နေသူ ၂၉၅၄၀၅ ဦး၊ နှစ်ကြိမ်ပါဝင်နေသူ ၃၅၉၆၂၀၆ ဦး၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်အတွင်းရှိ မြို့နယ် အချင်းချင်း မဲစာရင်းထပ်သူ ၁၀၉၁၇၇၆ ဦး၊ မဲစာရင်းပါ မွေးသက္ကရာဇ်အရ အသက် (၁၀၀) နှစ်အထက်ရှိသူ ၂၀၅၆၆ ဦး၊ အသက် (၁၈) နှစ်မပြည့်ဘဲ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်နေသူ ၁၄၄၁၂ ဦး၊ တစ်နိုင်ငံလုံး အတိုင်းအတာအရ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ် အချင်းချင်းမဲစာရင်းထပ်သူ ၁၄၁၇၅၉၈ ဦးဖြစ်သဖြင့် မဲစာရင်းတွင် မဲမသမာမှု ၁၁၃၀၅၃၉၀၊ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်း၏ ၂၉ ဒသမ ၅ ရာခိုင်နှုန်း ဖြစ်ပွားခဲ့ကြောင်း၊ လက်ရှိ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် လက်ထက်တွင် ပြန်လည်စစ်ဆေးခဲ့ရာမှ မဲမသမာမှု ဖြစ်စဉ်များ ပေါ်ပေါက်ခဲ့ကြောင်း နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲများနှင့် လက်ရှိပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များအရ သိရှိရပါသည်။

စစ်ဆေးပေါ်ပေါက်ခဲ့

ထိုကဲ့သို့ ယခင်ကော်မရှင်လက်ထက်က မဲစာရင်းများတွင် အရေအတွက်များပြားစွာ ဖောင်းပွနေခြင်း၊ နိုင်ငံသားကတ်မရှိဘဲ မဲစာရင်းတွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက်ပါဝင်နေခြင်းများကို အကြောင်းပြု၍ ရွေးကောက်ပွဲမသမာမဲများဖြင့် နိုင်ငံရေးအာဏာ၊ နိုင်ငံရေးအကျိုးစီးပွားကို မသမာသော နည်းလမ်းဖြင့်ရယူရန် ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ခြင်းမှာ ပေါ်လွင်နေသဖြင့် အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်၏တာဝန်ကိုလွှဲအပ်ဆောင်ရွက်ရသည့်အခြေအနေအထိ ဖြစ်ပေါ်ခဲ့ပါသည်။ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ယင်းကဲ့သို့ မဲစာရင်းမှားယွင်းဖောင်းပွမှုများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ကြည့်ရာတွင် ယခင်ကော်မရှင်သည် လူဦးရေစာရင်းပြုစုခြင်းနှင့် အခြေခံမဲစာရင်းပြုစုခြင်းကို ရွေးကောက်ပွဲကာလမတိုင်မီ တစ်နှစ်ကြိုတင်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ လူဦးရေစာရင်းနှင့် အခြေခံမဲစာရင်းပြုစုရာတွင် ရှိကောက်စနစ်ဖြင့် ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများကိုပါ အထောက်အထားမဲ့ ထည့်သွင်းပြုစုစေခဲ့ကြောင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ သဘောသဘာဝသည် အခြေချနေထိုင်သူများမဟုတ်ဘဲ လှည့်လည်သွားလာနေသူများဖြစ်သဖြင့် မဲစာရင်းတွင် အကြိမ်ကြိမ် ထပ်သွားနိုင်ကြောင်း၊ ရပ်ကွက် သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စု သို့မဟုတ် ကျေးရွာများတွင် နေထိုင်မှု အထောက်အထား အိမ်ထောင်စု လူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) မရှိသူများ၊ ကျပန်းနေထိုင်သူများ၊ ယာယီရွှေ့ပြောင်းများ စသည့် ပြောင်းဝင်ပြောင်းထွက် တည်ငြိမ်မှုမရှိသောအုပ်စုများသည် မဲဆန္ဒနယ်ပြင်ပရောက် အခြားမဲဆန္ဒရှင်များဖြစ်ပြီး ယင်းတို့ကိုလည်း လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေပုဒ်မ ၄၆၊ နည်းဥပဒေ ၁၀ နှင့် ဆန့်ကျင်ပြီး ထည့်သွင်းပြုစုစေခဲ့ကြောင်း၊ နိုင်ငံသားကတ်မရှိသဖြင့် နိုင်ငံသား ဖြစ်၊ မဖြစ် ခွဲခြားနိုင်ခြင်းမရှိသူများကိုလည်း စိစစ်ခြင်းမရှိဘဲ မဲစာရင်းတွင် ခွင့်ပြုခဲ့ခြင်းတို့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ အခြေခံရယူခဲ့သည့် လူဦးရေစာရင်းများ၏ အားနည်းချက်များကို စိစစ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှုမရှိခဲ့ကြောင်း စစ်ဆေးပေါ်ပေါက်ခဲ့ပါသည်။

မဲပေးခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားများအတွက် နိုင်ငံသား အထောက်အထားဖြစ်သည့် နိုင်ငံသားကတ်ကိုယ်စီရရှိရေး၊ နေထိုင်မှုနှင့် ပြောင်းဝင်ပြောင်းထွက်မှုအတွက် ဥပဒေအရ အထောက်အထားဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု လူဦးရေစာရင်း ပုံစံ(၆၆/၆) များကို ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီ အချိန်မီရရှိရေးနှင့် ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာရရှိရေးတို့အတွက် အဓိကတာဝန်ရှိသော ယင်းကာလက အာဏာရပါတီအစိုးရ၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနတို့နှင့် စီမံချက်များပြည့်မီအောင် ပူးပေါင်းအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း မရှိခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့အပြင် ကော်မရှင်၏ မဲစာရင်းများ ပြုစုခြင်းနှင့် ပြင်ဆင်ခြင်းတာဝန်အရ

လာမည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံအကျဆုံးလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ရရှိစေရေးနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားအားလုံး နိုင်ငံသားစိစစ်ရေး ကတ်ပြားကိုယ်စီရရှိရေးအတွက် ပန်းခင်းစီမံချက်ဖြင့် နယ်မြေကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်သည့်တိုင်အောင် နိုင်ငံသား ဖြစ်ကြောင်း ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားကတ်ပြားအထောက်အထားတစ်ခုခု ကိုင်ဆောင်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတိုင်း ဥပဒေအရ နေထိုင်မှု နှင့် ပြောင်းဝင်ပြောင်းထွက်မှု အထောက်အထားဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု လူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဥပဒေအရ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်မှသာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်

မဲစာရင်းများစိစစ်ခြင်းကို သင့်လျော်သော ကွန်ပျူတာနည်းပညာများအသုံးပြု၍ ဆောင်ရွက်ရန် အမြော်အမြင်ရှိရှိ စီစဉ်လုပ်ဆောင်ရန် ပျက်ကွက်ခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့် အောက်ခြေကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲများအနေဖြင့်လည်း နည်းပညာအကူအညီဖြင့် မဲစာရင်းစိစစ်ခြင်းကို မိမိမြို့နယ် ကျော်လွန်၍ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့သဖြင့် မဲစာရင်းအရေအတွက် များပြားစွာ မှားယွင်းဖောင်းပွခဲ့ကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အဆိုးဆုံး အခြေအနေမှာ မဲစာရင်းပြုစုခြင်းအပါအဝင် ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် ယင်းကာလ အာဏာရပါတီနှင့် အာဏာရပါတီလွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဝင်ရောက်စွက်ဖက်ခြယ်လှယ်မှုများအား မလွန်ဆန်နိုင်ခဲ့ကြောင်း ဝမ်းနည်းဖွယ် ကြားသိခဲ့ရပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ကော်မရှင်တစ်ရပ်၏ သမာသမတ်ကျမှု၊ လွတ်လပ်၍ အမှီအခိုကင်းမှု၊ စွမ်းဆောင်ရည်ပြည့်ဝမှုနှင့် Professional ဆန်မှု ရှိ မရှိတို့အပေါ် မေးခွန်းထုတ်ဖွယ် တွေ့ရှိခဲ့ရပေသည်။

နိုင်ငံတော်၏ ကြီးမြတ်သောနိုင်ငံရေးတာဝန်ဖြစ်

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်)အရ အရေးပေါ်ကာလ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်၏တာဝန်ကို တာဝန်ယူထမ်းဆောင်နေရသည့် နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ၏ ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် (၅) ရပ်တွင် လုပ်ငန်းစဉ် (၁) အရ "ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကို ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းပြီး မဲစာရင်းများ စစ်ဆေးခြင်းများအပါအဝင် လုပ်ဆောင်သင့်၊ လုပ်ဆောင်ထိုက်သည်များကို ဥပဒေနှင့်အညီ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားမည်" ဟုလည်းကောင်း၊ လုပ်ငန်းစဉ် (၅) အရ "အရေးပေါ်ကာလဆိုင်ရာပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးပါက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ (၂၀၀၈ ခုနှစ်) နှင့်အညီ လွတ်လပ်၍တရားမျှတသော ပါတီစုံဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအား ပြန်လည်ကျင်းပ၍ အနိုင်ရသည့်ပါတီအား ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများနှင့်အညီ နိုင်ငံတော်တာဝန်အား လွှဲအပ်နိုင်ရေး ဆက်လက်ဆောင်ရွက်သွားမည်" ဟုလည်းကောင်း ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ်ချမှတ်ထားရာ အဆိုပါလုပ်ငန်းစဉ်နှစ်ရပ်သည် လက်ရှိပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရမည့် နိုင်ငံတော်၏ ကြီးမြတ်သောနိုင်ငံရေးတာဝန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်

လက်ရှိ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အနေဖြင့် အထက်ဖော်ပြပါ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲဖြစ်စဉ်ဖြစ်ရပ်များကို ဖော်ထုတ်သုံးသပ်၍ လွတ်လပ်မျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများ အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ယခင်ရွေးကောက်ပွဲအားနည်းချက်များကို ဖော်ထုတ်၍ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ငန်းလမ်းညွှန်များ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းအတွက် လူဦးရေစာရင်းများစိစစ်ပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်များကို စတင်ဆောင်ရွက်နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် အခြေခံအကျဆုံး၊ အရေးအကြီးဆုံးနှင့် အစောဆုံးဆောင်ရွက်ရသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်ပြီး စဉ်ဆက်မပြတ်ဆောင်ရွက်နေရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်လည်းဖြစ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနတို့၏ လူဦးရေစာရင်းကိုအခြေခံ၍ မဲစာရင်းပြုစုရသည်ဖြစ်ရာ ယင်းလူဦးရေစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာ ဆောင်ရွက်ပေးရမည့်အချိန်ကာလသို့ ရောက်ရှိနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အနေဖြင့်လည်း ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာနနှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနသို့ ပြည်ထောင်စုအဆင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ထားပြီးဖြစ်ကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ တိုင်းဒေသကြီး/ ပြည်နယ်၊ ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ၊ ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရတိုင်း/ ဒေသ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အထိ အဆင့်ဆင့်သော ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲများတွင်လည်း လူဦးရေစာရင်းများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဓိကတာဝန်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်သော အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာနမှ အရာထမ်းများ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ ဦးစီးမှူးအဆင့်ဆင့်တို့သည် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် မိမိတို့၏ မိခင်ဌာနကိုယ်စား ရွေးကောက်ပွဲတာဝန်များကို ဥပဒေအရ ပါဝင်ထမ်းဆောင်နေရသည်ဖြစ်ရာ မဲစာရင်းပြုစုခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်တွင် တက်တက်ကြွကြွပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်သွားကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပန်းခင်းစီမံချက်

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီးမင်းအောင်လှိုင်၏ လမ်းညွှန်ချက်အရ လာမည့်အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲအတွက် အခြေခံအကျဆုံးလိုအပ်ချက်ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုတိုင်းတွင် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန်စွာရရှိစေရေးနှင့် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိသည့် နိုင်ငံသားအားလုံး နိုင်ငံသားစိစစ်ရေးကတ်ပြား ကိုယ်စီရရှိရေးအတွက် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနက ပန်းခင်းစီမံချက်ဖြင့် နယ်မြေကွင်းဆင်း ဆောင်ရွက်ပေးနေပြီဖြစ်ပါသည်။ ပန်းခင်းစီမံချက် အသိပညာပေးအစီအစဉ်များကိုလည်း ပြည်သူလူထုသိရှိနားလည်ပြီး လိုက်ပါဆောင်ရွက်လာစေရန် ကဏ္ဍစုံမှ စည်းရုံးဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံသားဖြစ်သည့်တိုင်အောင် နိုင်ငံသားဖြစ်ကြောင်း ဥပဒေအရ နိုင်ငံသားကတ်ပြားအထောက်အထားတစ်ခုခု ကိုင်ဆောင်ထားရန် လိုအပ်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုတိုင်း ဥပဒေအရ နေထိုင်မှုနှင့် ပြောင်းဝင်ပြောင်းထွက်မှု အထောက်အထားဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) ရှိရန်လိုအပ်ပါသည်။ သို့မှသာ ဥပဒေအရ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ မဲစာရင်းတွင်ပါဝင်မှသာ ရွေးကောက်ပွဲတွင် ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်ရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

စာမျက်နှာ ၇ သို့

အနုပညာရှင်များအနေဖြင့် ပြည်သူများ ပြုံးပျော်ရွှင်စေရေး အနုပညာစွမ်းအားဖြင့် ပြန်လည်ဖျော်ဖြေတင်ဆက်ပေးရန် အချိန်အခါသင့်ပြီဖြစ်

မန္တလေး အောက်တိုဘာ ၂၃

ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးမောင်မောင်အုန်းသည် ယနေ့ညပိုင်းတွင် မန္တလေးမြို့ Pullman ဟိုတယ်၌ မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးမှ အနုပညာရှင်များနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီးတွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ပြီး အသင်းကြီး၏ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုအား ကြည့်ရှုအားပေးသည်။

ရှေးဦးစွာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးသည် မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးမှ အနုပညာရှင်များအား ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်သည်။

မကြာမီ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မြောက်မည်

ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက အမှာစကား ပြောကြားရာတွင် မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးကို ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် စတင်တည်ထောင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ရာ ယခုအခါ ၉၆ နှစ်ရှိပြီဖြစ်ပြီး မကြာမီ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မြောက်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း၊ အသင်းကြီးအနေဖြင့် မြန်မာတူရိယာများနှင့် အနောက်တိုင်း တူရိယာပစ္စည်းများကို ပေါင်းစပ်ပြီး တီထွင်ဆန်းသစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါကြောင်း၊ မြန်မာ့ဂီတကို ကမ္ဘာ့အဆင့်သို့မြှင့်တင်နိုင်ရန် မြန်မာသံစုံတီးဝိုင်းကြီးအဖြစ် ဖွဲ့စည်းဖျော်ဖြေတင်ဆက်နိုင်ရေး ရည်မှန်းဆောင်ရွက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါကြောင်း။

နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်အနေဖြင့် ဂီတ၊ အနုပညာရှင်များ အပါအဝင် စာပေ၊ ရုပ်ရှင်၊ သဘင် စသည့် အနုပညာရှင်အားလုံးကို ပညာရှင်များအဖြစ် အလေးထားသကဲ့သို့ အနုပညာရှင်များ၏ အခက်အခဲများကိုလည်း ကူညီဆောင်ရွက်ပေးရန် မကြာခဏ မှာကြားလေ့ရှိပါကြောင်း၊ ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန အနေဖြင့်လည်း အနုပညာရှင်များနှင့် ရင်းရင်းနှီးနှီး တွေ့ဆုံပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများကို အားပေးမှုပြုလုပ်နေသကဲ့သို့ အခက်အခဲများကိုလည်း ပူးပေါင်းဖြေရှင်းဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါကြောင်း။

ယနေ့အချိန်အခါတွင် ကိုဗစ်-၁၉ ကပ်ရောဂါ ကူးစက်ဖြစ်ပွားမှုနှင့် နိုင်ငံရေးဖြစ်စဉ်များကြောင့် ပြည်သူများအနေဖြင့် မွန်းကျပ်လျက်ရှိရာ အနုပညာရှင်များအနေဖြင့် ပြည်သူများ ပြုံးပျော်ရွှင်စေရေး အနုပညာစွမ်းအားဖြင့် ပြန်လည်ဖျော်ဖြေတင်ဆက်ပေးရန် အချိန်အခါသင့်ပြီဖြစ်ပါကြောင်း၊ အနုပညာရှင်များအနေဖြင့် ဖြူစင်သန့်ရှင်းစွာဖြင့် ပြည်သူကို အလုပ်အကျွေးပြုရန် မေတ္တာရပ်ခံလိုပါကြောင်း။

ကြည့်ရှုအားပေးခွင့်ရ

မန္တလေး မြို့မတူရိယာအသင်းကြီး အနေဖြင့် နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ်က ကူညီဖြည့်ဆည်းဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည့် တူရိယာပစ္စည်းများအပါအဝင် တူရိယာပစ္စည်းများ စုံလင်စွာဖြင့် ယနေ့ညတွင် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုအပေါ် ကြည့်ရှုအားပေးခွင့်ရသည့်အတွက် ဂုဏ်ယူဝမ်းမြောက်ပါကြောင်း၊ သီတင်းကျွတ်အခါသမယတွင် မန္တလေးမြို့နေ ပြည်သူများ ကျန်းမာချမ်းသာကြပါစေကြောင်းနှင့် မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးအနေဖြင့်လည်း ပိုမိုတိုးတက်အောင်မြင်စေရန် ဆုမွန်ကောင်းတောင်းပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

ထို့နောက် မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ် ဦးဇော်မြင့်မောင်ကိုက နှုတ်ခွန်းဆက်အမှာစကားပြောကြားရာတွင် မန္တလေးမြို့မတူရိယာအသင်းကြီးသည် မကြာမီ နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မြောက်တော့မည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြို့မတူရိယာ အသင်းကြီးအနေဖြင့် မန္တလေးမြို့၏ အနှစ်သာရများကို တေးသီချင်း၊ အကတို့ဖြင့် ရှေးမူမပျက် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်သွားမည် ဖြစ်ပါကြောင်း၊ မြို့မအသင်းကြီး၏ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်မှုအား ကြည့်ရှုအားပေးခြင်းအတွက် အထူးကျေးဇူးတင်ပါကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဆက်လက်၍ မန္တလေးမြို့မတူရိယာအသင်းကြီးမှ အနုပညာရှင်များက တေးသီချင်းများ သီဆိုမှုနှင့်အတူ အကများဖြင့် ဖျော်ဖြေတင်ဆက်ကြသည်။

မြို့မတူရိယာအသင်းကြီးကို ၁၉၂၅ ခုနှစ်တွင် ဗုဒ္ဓဝေယျာဝစ္စ မြို့မအပျော်တမ်းတူရိယာအသင်းအဖြစ် ဂီတဝါသနာပါသည့် လူငယ်များနှင့် စတင်တည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး အသင်းကြီးသည် မြန်မာသီချင်းကြီးများ ဆည်းပူးပြန့်ပွားရေး၊ ကမ္ဘာသုံးတူရိယာများ လေ့လာသင်ကြားတတ်မြောက်ရေး၊ ဂီတသင်္ကေတ အမှတ်အသားပညာများနှင့် ရေးသားထားသည့် တူရိယာပညာများကိုဆည်းပူးလေ့လာရေးတို့ကို တစိုက်မတ်မတ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ယခုအခါ ၉၆ နှစ် ရှိလာပြီဖြစ်သကဲ့သို့ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် နှစ် ၁၀၀ ပြည့်မြောက်တော့မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ အသင်းကြီးအနေဖြင့် မြန်မာတူရိယာများနှင့် အနောက်တိုင်း တူရိယာပစ္စည်းများကို ပေါင်းစပ်ပြီး တီထွင်ဆန်းသစ် ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြောင်း၊ မြန်မာ့ဂီတကို ကမ္ဘာ့အဆင့်သို့ မြှင့်တင်နိုင်ရန် မြန်မာသံစုံတီးဝိုင်းကြီးအဖြစ် ဖွဲ့စည်းပြီး ဖျော်ဖြေတင်ဆက်နိုင်ရန် ရည်မှန်းချက်ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရသည်။

သတင်းစဉ်

○ စာမျက်နှာ ၆ မှ

နိုင်ငံတော်စီမံအုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီ ဥက္ကဋ္ဌ၊ နိုင်ငံတော်ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်မှူးကြီး မင်းအောင်လှိုင်သည် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ဝန်ကြီးများနှင့် ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများအား ရန်ကုန်မြို့တော်စည်ပင်သာယာရေးရုံး ရန်ကုန်မြို့တော်ခန်းမ၌ ၇-၁၀-၂၀၂၁ ရက်နေ့က တွေ့ဆုံအမှာစကားပြောကြားရာတွင် "....၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ပါတီစုံဒီမိုကရေစီအထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲမသမာမှုပေါင်း ၁၁ သန်းကျော်ရှိသည့်အနက် မှတ်ပုံတင်မရှိဘဲ ဆန္ဒမဲပေးခဲ့သူ လေးသန်းကျော်ခန့် ရှိကြောင်း၊ ဒီမိုကရေစီစနစ်တွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲသည် အရေးကြီးပြီး Free and Fair ဖြစ်ရန်လိုကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် လာမည့်ပါတီစုံ ဒီမိုကရေစီ အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲတွင် မဲပေးခွင့်ရှိသည့် ပြည်သူများအားလုံး ဆန္ဒမဲပေးနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပြီး နိုင်ငံသားမှတ်ပုံတင် ကတ်ပြားများရရှိရေး အိမ်ထောင်စုစာရင်းများ မှန်ကန်ရေး၊ လူဦးရေစာရင်းမှန်ကန်ရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်ကြောင်း....." ထပ်လောင်း လမ်းညွှန်မှာကြားခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏ လမ်းညွှန်ချက်နှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနကလည်း ပန်းခင်းစီမံချက်ဖြင့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆) မရှိသေးသော အိမ်ထောင်စုများအား စိစစ်၍ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများ ထုတ်ပေးခြင်း၊ နိုင်ငံသားကတ်မရရှိသေးသူများအားစိစစ်၍ နိုင်ငံသားကတ်များထုတ်ပေးခြင်းကို နယ်မြေကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်းများမှန်ကန်ရေးနှင့် လူဦးရေစာရင်းများမှန်ကန်ရေးဆောင်ရွက်ရာတွင် ပန်းခင်းစီမံချက်အရ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆)နှင့် နိုင်ငံသားကတ်ထုတ်ပေးခြင်းအပြင် လွန်ခဲ့သောဆယ်စုနှစ်များကတည်းက ထုတ်ပေးထားသည့် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းများကိုလည်း မြေပြင်တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေး၍ ပြန်လည်စိစစ်ဆောင်ရွက်ပေးရန် ပြည်သူများကိုယ်စားမျှော်လင့်မိပါသည်။

စာရင်းသေဖြစ်နေ

အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် အဆိုပါ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်းစာရွက်များသည် နှစ်ကာလများစွာကြာမြင့်နေပြီဖြစ်သဖြင့် ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြည့်နေခြင်း၊ အချို့စုတ်ပြဲနေခြင်း၊ မင်များမှေးမှိန်၍ ဖတ်မရတော့ခြင်း၊ လက်ရေးလက်သား မသဲကွဲတော့ခြင်း၊ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ကွယ်လွန်ပြီးသူများ မပယ်ဖျက်ရသေးခြင်း၊ ကာလကြာ မြေပြင်တွင် နေထိုင်ခြင်းမရှိတော့ဘဲ ပြောင်းထွက်သွားသူများ နုတ်ပယ်ရန်လိုအပ်နေခြင်း၊ အချို့နိုင်ငံသားကတ်အမှတ်များ ဖြည့်သွင်းရန် ကွက်လပ်ကျန်ရှိနေခြင်း၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုးဖြင့် အိမ်ထောင်စုစာရင်း တစ်စောင်ထက်ပို၍ရှိနေခြင်းနှင့် တစ်စောင်ထက်ပို၍ အမည်စာရင်းပါဝင်နေခြင်း၊ မွေးဖွားလူဦးရေတိုး စာရင်းသွင်းရန် လိုအပ်နေသည့် အခြေအနေများရှိနေကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ယင်းလိုအပ်ချက်များသည် Immigration လုပ်ထုံးအရ ကာယကံရှင်အိမ်ထောင်စုက ကိုယ်တိုင်လာရောက်လျှောက်ထား ဆောင်ရွက်ရသည့်ကိစ္စရပ်များဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်အကြောင်းအမျိုးမျိုးကြောင့် ကာယကံရှင်ကိုယ်တိုင် လာရောက်ဆောင်ရွက်ခြင်းမရှိသဖြင့် ယင်းစာရင်းများသည် စာရင်းသေဖြစ်နေပြီး ရုံးမှတ်တမ်းစာရင်းတွင် စိစစ်ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်ပယ်ဖျက်ရန် အခက်အခဲရှိနေသည်ဟု ယူဆပါသည်။ နှစ်ကာလကြာလာသည်နှင့်အမျှ မြေပြင်ရှိလူဦးရေနှင့် ရုံးမှတ်တမ်းရှိလူဦးရေစာရင်း ကွာဟမှုကြီးမားသည်ထက် ကြီးမားလာလိမ့်မည်ဟု ထင်မြင်ယူဆမိပါသည်။ မြေပြင်ရှိနှင့် စာရင်းရှိလူဦးရေစာရင်း ကွာဟချက်ကြီးမားနေမည်ဆိုပါက ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအတွက်သာမက ရွေးကောက်ပွဲလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်း၊ မဲဆန္ဒနယ်သတ်မှတ်ခြင်း၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ ပုဒ်မ ၁၆၁ (ဂ)ပါ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးအရေအတွက် ရာခိုင်နှုန်းသတ်မှတ်ခြင်းတို့အပေါ်တွင် သက်ရောက်မှုများ ရှိလာနိုင်လိမ့်မည်ဟု နိုင်ငံသားမဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် တွေးမြင်မိပါသည်။

ထို့ကြောင့် ပန်းခင်းစီမံချက်တွင် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေ စာရင်းအသစ်ထုတ်ပေးခြင်းအပြင် အိမ်ထောင်စုတစ်စုချင်း မြေပြင်တိုက်ဆိုင်စိစစ်၍ အဟောင်းစိစစ်၊ အဟောင်းဖြည့်စွက်၊ အဟောင်းပယ်ဖျက်၊ အသစ်ပြန်လည်ထုတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းစဉ်ကိုပါ တစ်ပါတည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်မည်ဆိုလျှင်ဖြင့် နိုင်ငံတော်အကြီးအကဲ၏လမ်းညွှန်ချက်ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စုစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးနှင့် လူဦးရေစာရင်းမှန်ကန်ရေးမူဝါဒအား ရွေးကောက်ပွဲအကြိုကာလအမီ ပြည့်မီအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်မိပါသည်။ ဒီမိုကရေစီရွေးကောက်ပွဲနှင့် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းရရှိရေးအတွက်လည်း အမှန်တကယ် အကျိုးကျေးဇူးရရှိသွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံသားပြည်သူများကလည်း စီမံချက်တွင် တစ်တပ်တစ်အား လိုလိုလားလားဖြင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးရန် မဖြစ်မနေလိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံ

သို့ဖြစ်ရာ နိုင်ငံသားပြည်သူများအနေဖြင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေက ပေးထားသည့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး၊ ဆန္ဒမဲပေးပိုင်ခွင့်အခွင့်အရေး၊ တစ်နည်းအားဖြင့် လူ့အခွင့်အရေး အပြည့်အဝကျင့်သုံးနိုင်ရန်အတွက် အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆)နှင့် နိုင်ငံသားကတ်ကိုင်ဆောင်ရခြင်း၏ တန်ဖိုးကို သိရှိနားလည်ပြီး အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ (၆၆/၆)နှင့် နိုင်ငံသားကတ်တစ်မျိုးမျိုး ရရှိရေး၊ မိမိတို့၏ အိမ်ထောင်စုလူဦးရေစာရင်း ပုံစံ(၆၆/၆)များ နောက်ဆုံးအခြေအနေအထိ မှန်ကန်စေရေးတို့အတွက် သက်ဆိုင်ရာ ရပ်ကွက်သို့မဟုတ် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ ပန်းခင်းစီမံချက် ဆောင်ရွက်ပေးနေသည့် ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းအဖွဲ့များ၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးများသို့ ဆက်သွယ်၍ သွားရောက်ဆောင်ရွက်နိုင်ပါရန်နှင့် စီမံချက်တွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ကြပါရန် အလေးအနက် တိုက်တွန်းမေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။ ရွေးကောက်ပွဲဥပဒေအရ အခြေခံရသည့် လူဦးရေစာရင်းမှသည် မှန်ကန်ရှင်သန်နေသော မဲစာရင်းရရှိရေးအတွက် အဓိကတာဝန်ရှိသည့် ပြည်ထောင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနမှ သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့်လည်း မဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများ၏ ပူးပေါင်းကူညီမှုဖြင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေး မဆုံးရှုံးစေရေး၊ မဲစာရင်းများ ပြည့်စုံမှန်ကန်ရေးနှင့် တိုးတက်ပြောင်းလဲနေသော လူဦးရေအခြေအနေတို့အပေါ်မူတည်၍ စဉ်ဆက်မပြတ်ရှင်သန်နေသော လူဦးရေစာရင်းများ မှန်ကန်ရေးနှင့် မဲစာရင်းများ ဖြစ်မြောက်စေရေးအတွက် အလေးထား ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ကြပါရန် မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးအနေဖြင့် ထပ်လောင်းဆန္ဒပြုလိုက်ရပါသည်။ နိုင်ငံသားမဲဆန္ဒရှင်ပြည်သူများအားလုံး ကျန်းမာရွှင်လန်းစွာဖြင့် နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးနှင့် နိုင်ငံသားတာဝန်များကို လျော်ကန်သင့်မြတ်စွာ ကျင့်သုံးနိုင်ကြပါစေကြောင်း ဆုမွန်ကောင်းတောင်းလိုက်ပါသည်။ ။

ကျမ်းကိုး

- **ပြည်ထောင်စု ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊**
- **သက်ဆိုင်ရာ ဥပဒေများ။**